

Klíčové otázky v kauze Oleo Chemical

Na začátku byl byznys s přidáváním biosložky do paliva. Na konci je spleť kauz, které se točí kolem firmy Oleo Chemical.

PRAHA Policisté včera brzy ráno, v šest hodin, zazvonili u podnikatele Ivo Rittiga. Zajímala je kauza Oleo Chemical, kterou Lidové noviny dlouhodobě sledují. Rittig neotevřel, nebyl doma. Detektivům se přihlásil až během dne.

1. Co je to firma Oleo Chemical a co vyráběla?

Společnost Oleo Chemical vznikla v roce 2004. Jejími dvěma hlavními majiteli jsou Kamil Jirounek a Michal Urbánek. Podnikatelé přišli s projektem takzvané esterifikace mastných kyselin z odpadů. Výsledným produktem měly být metylestery, které se povinně jako biosložka přidávají do nafty. Zástupci Olea Chemical nabídli v roce 2006 tuto komoditu manažerům státní firmy Čepro, která se zabývá byznysem s palivem a ropnými produkty.

Na výstavbu fabriky v bývalém libereckém areálu Benziny v letech 2005 a 2006 získali úvěry od bank UniCredit a NLB. Tyto peníze však nestačily. Jirounek s Urbánkem proto hledali další investory. "Předběhli čas. Návrh zněl velice zajímavě: ‚Využíváme odpadní suroviny, budeme levnější než konkurence.‘ Až do roku 2013 se účastnili všech tendrů na dodávky této komodity," řekl LN před časem šéf Čepra Jan Duspěva. Jenže podle generálního ředitele se z původně lákavého byznysu stala spíše noční můra. Oleo Chemical totiž nedokázalo zajistit stabilní dodávky.

2. Kdo jsou její majitelé?

Michal Urbánek (45) a Kamil Jirounek (47) jsou hlavní tváře firmy Oleo Chemical. Lidé z byznysu je charakterizují následovně: výjimečně invenční podnikatelé, kteří vždy přišli s nápadem a žádali půjčku. Často se však stávalo, že nebyli schopni peníze vrátet. Podle několika zdrojů LN patřili Jirounek s Urbánkem do skupiny mladíků, kteří se již ve druhé polovině 80. let minulého století učili podnikat, když do komunistického Československa "dováželi" v krabičkách od krémů součástky na výrobu antén. Takto "připravená" skupina, do které podle zdrojů LN mimo jiné patřili pozdější manažeři a byznysmeni František Koch či Petr Sisák, se podílela na řízení některých bank, které v 90. letech zkrachovaly. Šlo o Ekoagrobanku či První slezskou banku.

Kamil Jirounek s Petrem Sisákem, který je znám z miliardové kauzy Key Investments, zakládali před dvaceti lety různé firmy. Jirounek se dostal do těsné blízkosti podnikatelů kolem uprchlého Radovana Krejčíře, z nichž někteří byli zavražděni.

3. Jakou roli v kauze hraje firma Ravak, přední výrobce koupelen?

Když si Jirounek a Urbánek v roce 2008 uvědomili, že potřebují na dostavbu své liberecké továrny další peníze, přes svého známého Jindřicha Vařeku mladšího se dostali k hlavním spolujitelům tradičního českého výrobce koupelen - firmy Ravak. Tu spoluvlastní Jindřich Vařeka starší a Jiří Kreysa.

Na základě nepravdivých posudků a analýz nakonec Ravak poslal prvních 160 milionů. Postupně se částka měla vyhoupnout až na závratných 750 milionů korun. Urbánek s Jirounkem z Olea Chemical naopak trvají na tom, že nic vracet nemusejí, protože Ravak jim údajně naopak způsobil škodu za dvě miliardy poškozením jména firmy.

Důležitý moment nastal v polovině roku 2011. Ačkoli Oleu posílali další a další půjčky, do té doby Kreysa a spol. neměli vhléd do hospodaření Olea Chemical a ani přístup k informacím o jeho vnitřním chodu. "Až v květnu jsme získali přístup k informacím o společnosti, díky čemuž jsme zjistili, kam přesně jaké peníze tečou. Majitelé Olea rozhazovali peníze, kudy chodili - kupovali si porsche, strašně moc stály zbytečné a nevyužívané kanceláře, pronajímaly se skyboxy v O2 aréně a tak dále," řekl LN spoluzakladatel koupelnového impéria z Příbrami Kreysa.

4. Proč vyšetřovatelé začali zatýkat?

Nakonec se spolujitelé Ravaku v roce 2011 dostali v Oleu do manažerských pozic a objevili důležité dokumenty směřující k významným postavám českého politickobyznysového světa. A odstartovali hon na Ivo Rittiga a jeho skupinu.

"Odmítli jsme například vyplácet provize karibské společnosti Cokeville Assets. Pokud Oleo vyhrálo zakázku na dodávku biopaliva pro pražský dopravní podnik, nebyl důvod jí vyplácet žádné provize," dodal Kreysa. Cokeville Assets je navázaná právě na Rittiga.

Jirounek tvrdí, že žádné peníze z Olea Chemical nevyvedl. Jiného názoru je ale Ravak. Stovky milionů, které do Olea Chemical poslali (v domnění, že se jim peníze nakonec vrátí), se mezitím pravděpodobně rozkutálely do zahraničí. Tomu odpovídá i oficiální vyjádření vyšetřovatelů. Velké peníze dle Kreysy skončily například ve firmě DT Consulting, o které prý Urbánek tvrdil, že ve skutečnosti patří Ivo Rittigovi.

"Urbánek se Rittigem dříve dost oháněl, v poslední době to však ustalo. Další podivnou firmou byl Temperator, který pronajímal reality. Sídlil v Liberci v areálu Olea, personálně byl s Oleem propojený. Byla do něj vyvedena část majetku. Akcie Temperatoru patří neprůhledné firmě Insumenta," doplňuje Kreysa. Vyšetřovatelé se zaměřili právě na tyto vývody směrem do zahraničí. V případě figurují další firmy - například v Panamě -, do kterých tekly peníze nebo na které byly převáděny akcie Olea Chemical. Tyto převody a transakce dle policie nebyly zdaněny, a státu tím vznikla škoda.

5. Jak v kauze figuruje Ivo Rittig?

Hlavní spojnicí na Ivo Rittiga v kauze Oleo Chemical je jeho obchodní spolupráce s karibskou firmou Cokeville Assets z roku 2006. Vyšetřovatelé mají za to, že mimo jiné přes Cokeville Assets proudily peníze z firmy Oleo Chemical k Rittigovi. Velké peníze měly skončit například i ve firmě DT Consulting, spojované s Rittigem.

6. Proč si policie došla i pro právníky MSB Legal?

Přesné informace o tom, čím se advokáti kanceláře MSB Legal provinili, zatím nejsou k dispozici. Jisté je pouze to, že se nikdy netajili tím, že Ivo Rittigovi poskytují veškerý právní servis. Je to již podruhé, co si policie na spolumajitele vlivné kanceláře vyšlápla. Mezi obviněnými skončili i v případě jízdenkové kauzy. MSB Legal, dříve vystupující pod názvem Šachta & Partners, vytvářela pro klienty neprůhledné struktury firem. Nejen v kauze kolem Ivo Rittiga, ale například i v případě privatizačních žraloků jménem Appian.

7. Jakou roli hraje v kauze Oleo Chemical pražský dopravní podnik?

V aktuálním případě, tedy v kauze Oleo Chemical, nehraje dopravní podnik stěžejní roli. Jak potvrdila šéfka Vrchního státního zastupitelství v Praze Lenka Bradáčová, v případě nevznikla škoda na základě předražené zakázky nebo nevýhodného výběrového řízení. Škoda státu vznikla krácením daní. Příklad bionafty tedy není podobný kauze jízdenek pro pražský dopravní podnik, v níž jsou Ivo Rittig a spol. rovněž obviněni. Tam dle žalobců dopravnímu podniku, městem vlastněnému, škoda vznikla.

Firma Oleo Chemical dopravnímu podniku hlavního města v letech 2010 až 2012 dodávala bionaftu. (Původně šlo o pětiletý kontrakt v předpokládané výši 375 milionů, nakonec byl zkrácen na polovinu. Oleo Chemical vyinkasovala 430 milionů, tedy o 55 milionů více a za poloviční dobu.) Podobně jako v jízdenkové aféře se zde objevuje karibská společnost Cokeville Assets, která s Rittigem v minulosti obchodně spolupracovala. Cokeville Assets poskytovala majitelům Olea Chemical poradenské služby - konkrétně měla vyjednat dodavatelsko odběratelskou smlouvu s "vhodným obchodním partnerem" a poskytnout jí poradenské služby ve výběrových řízeních.

8. Jakou roli v kauze Oleo Chemical hraje miliardář Karel Janeček?

Záhadnou. Filantrop a miliardář Karel Janeček před několika lety poskytl Jirounkovi ze společnosti Oleo Chemical 75 milionů korun. Tučná suma měla sloužit na nákup letadla. Oba muži totiž vyznávají seskoky z letadla. Janeček vypůjčené peníze zpět nedostal. "Obrátil se na mě kamarád (s žádostí o půjčku - pozn. red.), jehož nebudu jmenovat, který posléze peníze poskytl panu Jirounkovi. Nebylo to málo," potvrdil Janeček, spolumajitel firmy RSJ.

Zajímavé je, že když měl Janeček možnost poslat Oleo Chemical kvůli nesplacenému dluhu do insolvence, neučinil tak. "Bál jsem se, že podpořím insolvenční návrh proti někomu, kdo by potenciálně mohl být v právu. Nechtěl jsem kvůli prachům riskovat, že si zničím své jméno a že se dostanu na špatnou stranu," míní Janeček. Byl to však právě jeho protikorupční fond,

kdo jako první na konci roku 2011 spustil hon na Ivo Rittiga kvůli podezřelým transakcím v dopravním podniku. Mimo jiné protikorupční fond vynesl ven materiály týkající se Olea Chemical.

9. Kdo je bezdomovec Miroslav Žáček?

Tento případ je dokladem bizarnosti kauzy Oleo Chemical. V příběhu, který již rozplétá Krajský soud v Praze, jde o padělanou směnku. Podle ní si měl spoludávitel koupelnářské firmy Ravak Jindřich Vařeka starší půjčit 127 milionů korun. V případě došlo i na vyhrožování fyzickou likvidací. Jedním z obžalovaných je Kamil Jirounek.

Geneze směnky byla následující. Vařekovi měl v roce 2002 podle obžaloby půjčit oněch 127 milionů korun jistý Miroslav Žáček. "Milionář" v té době ztratil doklady, žil jako bezdomovec na pražských nádražích. Tato údajná pohledávka se ve formě směnky dostala až k Jirounkovi, který tvrdí, že o padělání nevěděl. Jirounek směnku používal proti spoludáviteli Ravaku Vařekovi staršímu.

27. 9.2014

Zdroj: Lidové noviny